

ที่ กค ๐๒๐๑.๔/ว ๗/๐๗

เรียน หัวหน้าส่วนราชการ/ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจในสังกัด/หน่วยงานในกำกับ

เพื่อโปรดทราบ

ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ รายละเอียดตาม
สำเนาต่อไปนี้

กระทรวงการคลัง

 สิงหาคม ๒๕๖๑

(นายพงษ์เทพ ธิฐาพันธ์)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการคลัง

ส.ป.ค. รับที่ ๑๕๖๗๘ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

(สำเนา)

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๕๗๕๑

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

 สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน ปลัดกระทรวงการคลัง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง อยากรู้ แต่ไม่อยากเข้าไปอยู่
 ๒. บทความเรื่อง ให้ผมไปขายที่ไหน
 ๓. บทความเรื่อง ขอแบบหนึ่ง สร้างแบบหนึ่ง
 ๔. บทความเรื่อง เรื่องอย่างนี้ ต้องเปิด
 ๕. บทความเรื่อง บ้านผมเดือดร้อน

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
เช่น สรุปลักษณะวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปลักษณะเรียนของคณะกรรมการ
พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปลักษณะหรือของคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูล
ข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้น
จะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไป ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่สรุปลักษณะวินิจฉัยและบทความ จำนวน ๕ เรื่อง ทางสื่อต่าง ๆ
ของหน่วยงานนี้เพื่อส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ผลเป็นประการใดกรุณาแจ้งให้ทราบด้วย
จักขอบคุนมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพาศ นิลพันธ์)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๙๘

อยากรู้ แต่ไม่อยากเข้าไปอยู่

เมื่อพูดถึงกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการแล้ว เราทำให้สิทธิประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐได้ แม้แต่เรื่องอย่างนี้ที่หลาย ๆ คนอาจเข้าใจว่าไม่ได้เกี่ยวข้องกับอะไรกับเราเลย แต่ก็ขอได้ครับ

นายใสมีหนังสือถึงผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ขอรายชื่อพัศดีเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ และผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ตั้งแต่คนแรกจนถึงคนสุดท้าย พร้อมทั้งระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของแต่ละคน เวลาผ่านไปเรือนจำกลางนครสวรรค์มีหนังสือถึงนายใสแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยว่า เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอให้ไม่ได้เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายใสจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

เรือนจำกลางนครสวรรค์มีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการไปประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ และชี้แจงว่า เรือนจำกลางนครสวรรค์มีประวัติความเป็นมายาวนานกว่า ๑๐๐ ปี เอกสารรายละเอียดการส่งมอบงานของพัศดีเรือนจำ และผู้บัญชาการเรือนจำในอดีต ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคนไม่มีการจัดทำสารบบไว้ จึงไม่มีเอกสารต้นฉบับที่จะถ่ายเอกสารให้ได้ แต่ได้จัดทำป้ายรายนามพัศดีเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ และผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ตลอดจนระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคน ไว้ที่บริเวณบันไดทางขึ้นที่ทำการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ญาติหรือผู้ไปติดต่อราชการผ่านไปผ่านมาก็เห็นได้อยู่แล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ เรือนจำกลางนครสวรรค์ได้จัดทำเป็นป้ายรายนาม ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคนไว้ในที่เปิดเผยแล้วก็ตาม แต่เรือนจำกลางนครสวรรค์ยังจำเป็นต้องจัดทำสารบบข้อมูลและเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอของนายใส เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ ถึงตรงนี้ ขอให้ท่านอ่านกันให้ขึ้นใจนะครับว่า คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ ท่านวางหลักพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างไร เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงวินิจฉัยให้เรือนจำกลางนครสวรรค์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายนามพัศดีเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ และผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ตลอดจนระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคน พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้นายใส

นายใสคงแค่อยากทราบข้อมูลนี้เท่านั้นครับ คงไม่อยากมีส่วนเกี่ยวข้องหรือเข้าไปเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับเรือนจำอย่างใกล้ชิดโดยไม่จำเป็นหรอกครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ให้ผมไปขายที่ไหน

ขอพูดถึงเรื่องสัญญาเช่าบ้างครับ เพราะเร็ว ๆ นี้มีเรื่องผู้ให้บริการได้รับความเดือดร้อนจากราคาอาหารและเครื่องดื่มที่ซื้อในสนามบินมีราคาแพงสุด ๆ สัญญานั้นสารจะเป็นอย่างไร เปิดเผยให้ดูและตรวจสอบได้หรือไม่ ไปอ่านครับ

นายโดตเป็นผู้เช่าพื้นที่ทำอากาศยานอุดรธานี ต่อมากรมทำอากาศยานไม่ต่อสัญญาเช่ากับนายโดต แต่ไปทำสัญญาเช่ากับบริษัทเชียว แล้วนายโดตจะไปทำมาหากินอะไร ? นายโดตจึงฟ้องกรมทำอากาศยานและผู้เกี่ยวข้อง และมีหนังสือขอสำเนาเอกสารเกี่ยวกับสัญญาเช่าพื้นที่สนามบินนานาชาติอุดรธานี รวม ๒ รายการ คือ สัญญาเช่าพื้นที่เพื่อรับฝากรถยนต์ ระหว่างกรมทำอากาศยานกับบริษัทเชียว และสัญญาเช่าช่วงพื้นที่เพื่อรับฝากรถยนต์ระหว่างบริษัทเชียวกับบริษัทเหลือ แต่กรมทำอากาศยานมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยว่า ได้รับหนังสือจากบริษัทเชียวแจ้งคัดค้านการเปิดเผยข้อมูล จึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลให้นายโดตได้ นายโดตจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ผู้แทนกรมทำอากาศยานชี้แจงว่า สัญญาเช่าพื้นที่ระหว่างกรม ฯ กับบริษัทเชียว ก่อนจะลงนามในสัญญา ได้ลงนามในข้อตกลง ๒ ครั้ง ส่วนสัญญาเช่าช่วงพื้นที่ระหว่างบริษัทเชียวกับบริษัทเหลือ กรม ฯ แจ้งให้บริษัทเชียวส่งสัญญาเช่าช่วงให้กรม ฯ แต่ยังไม่ส่งให้ จึงไม่มีข้อมูลข่าวสารในรายการนี้ ต่อมากรม ฯ ได้เชิญผู้แทนบริษัทเชียวไปประชุมเกี่ยวกับพื้นที่ลานจอดรถตามสัญญาเช่า และทวงถามสัญญาเช่าช่วงพร้อมทั้งค่าเช่าช่วงร้อยละ ๒๕ ซึ่งต่อมากรม ฯ ได้ส่งสำเนาสัญญาเช่าช่วงระหว่างบริษัทเชียวกับบริษัทเหลือไปให้คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า กรมทำอากาศยานเลือกบริษัทเชียวซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจเข้าทำบันทึกความเข้าใจ โดยไม่ต้องประมูล ตามกฎกระทรวงและมติคณะกรรมการที่ราชพัสดุและอนุญาตให้นำสัญญาเช่าสถานที่และสัญญาเช่าที่ดินไปให้เช่าช่วงได้ สัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาเช่าช่วงพื้นที่จึงเป็นเรื่องกิจการของกรมทำอากาศยานและเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งต้องเปิดเผยเพื่อแสดงความโปร่งใสตรวจสอบได้ในการนำทรัพย์สินของราชการออกให้เอกชนเช่าว่าถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบหรือไม่ เมื่อการทำสัญญาเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) ข้อมูลข่าวสารตามคำขอของนายโดตจึงเปิดเผยให้ทราบได้ เว้นแต่ลายมือชื่อและข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้เช่าทำสัญญาของบริษัทเชียว ไม่มีเหตุผลที่จะเปิดเผยให้นายโดตเพราะจะรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๓) ให้ปกปิดไว้ จึงวินิจฉัยให้กรมทำอากาศยานเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสัญญาเช่าพื้นที่เพื่อรับฝากรถยนต์ ระหว่างกรมทำอากาศยานกับบริษัทเชียว และสัญญาเช่าช่วงพื้นที่ระหว่างบริษัทเชียวกับบริษัทเหลือให้แก่ นายโดต เว้นแต่ลายมือชื่อและข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้เช่าทำสัญญา พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้ด้วย

เอกสารสัญญาที่หน่วยงานของรัฐไปทำกับเอกชนนี้เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารและในเว็บไซต์ของหน่วยงานครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไปได้อย่างไร “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๗๕/๒๕๖๑)

ขอแบบหนึ่ง สร้างแบบหนึ่ง

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เห็นว่าเป็นการกระทำที่น่าจะละเมิดกฎหมาย หรืออาจจะเกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น จึงร้องเรียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และใช้สิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารคุ้มครองสิทธิของตนเอง และตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ

เรื่องมีอยู่ว่า นางจิตได้ร้องเรียนต่อเทศบาลตำบลบางพลีน้อยนางแจ็ดกับนางสาวจาดก่อสร้างอาคารผิดไปจากที่ได้รับอนุญาต เทศบาลตำบลบางพลีน้อยตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่าข้อร้องเรียนนี้มันเข้าเค้า จึงมีคำสั่งให้บุคคลทั้งสองรื้อถอนอาคาร แต่นางแจ็ดกับนางสาวจาดไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว จึงยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ นางแจ็ดและนางสาวจาดจึงยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลาง นางจิตทราบว่าเรื่องที่ตัวเองร้องเรียนได้ผล จึงมีหนังสือถึงเทศบาลตำบลบางพลีน้อยขอข้อมูลผลการพิจารณาอุทธรณ์ของทั้งสองคน แต่เทศบาลตำบลบางพลีน้อยมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของเทศบาล ฯ ซึ่งไม่สามารถเปิดเผยโดยไม่มีหนังสือยินยอมจากเจ้าของข้อมูลได้ นางจิตจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เทศบาลตำบลบางพลีน้อยมีหนังสือชี้แจงว่า นางจิตได้มีหนังสือขอผลการพิจารณาอุทธรณ์ของนางแจ็ดและนางสาวจาด ซึ่งเทศบาล ฯ พิจารณาแล้วจึงได้มีหนังสือแจ้งนางจิตไปด้วยเหตุผลดังกล่าว และหากนางจิตเห็นว่าผลการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ฯ กรณีอาคารทั้ง ๔ หลังของนางแจ็ดและนางสาวจาดเป็นส่วนสำคัญในคดีปกครองอีกคดีหนึ่งที่นางจิตฟ้องเทศบาล ฯ ละเลยต่อหน้าที่ ก็สามารถยื่นคำขอให้ศาลปกครองออกหมายเรียกพยานเอกสารไปที่เทศบาล ฯ ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ฯ กรณีการอุทธรณ์คำสั่งของทั้งสองคนตามที่นางจิตมีคำขอแต่เทศบาล ฯ ปฏิเสธนั้น ไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องขอความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลตามมาตรา ๒๔ แต่เป็นข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ฯ ซึ่งพิจารณาเสร็จสิ้นแล้วโดยให้ยกอุทธรณ์ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อุทธรณ์คือนางจิตแล้ว ยังจะแสดงให้เห็นความโปร่งใสในการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ฯ ด้วย จึงเปิดเผยให้กับนางจิตซึ่งเป็นผู้ร้องเรียนนางแจ็ดและนางสาวจาดได้ เว้นแต่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล คือ ที่อยู่ และหมายเลขประจำตัวประชาชน ซึ่งจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร จึงวินิจฉัยให้เทศบาลตำบลบางพลีน้อยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้แก่ นางจิต.

“ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ”

เรื่องอย่างนี้ ต้องเปิด

ขอเรื่องจัดซื้อจัดจ้างสักเรื่องเถอะครับ เพราะพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ออกมาใช้แล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องนี้ยังคงเปิดเผยเหมือนเดิมครับ

นายผืนมีหนังสือในนามห้างหุ้นส่วนจำกัด ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวรขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบียี่ห้อและรุ่นของครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของผู้ชนะการเสนอราคา แต่มหาวิทยาลัยนเรศวรมีหนังสือแจ้งตอบปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. ๒๕๖๐ ห้ามหน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลของผู้ยื่นข้อเสนอในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ และเป็นข้อมูลทางเทคนิคซึ่งอาจเกิดการได้เปรียบเสียเปรียบ ประกอบกับมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คือมีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น นายผืนจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มหาวิทยาลัยนเรศวรได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการวินิจฉัย พ. จัดส่งข้อมูลตามที่นายผืนมีคำขอไปให้เพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า ผู้อุทธรณ์เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ได้ยื่นเสนองานประกวดราคาเช่าครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์จำนวน ๔ รายการ แต่ไม่ได้เป็นผู้ชนะการเสนอราคาเนื่องจากไม่ได้เสนอราคาต่ำสุด ต่อมาผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อความเป็นธรรม ซึ่งมหาวิทยาลัย พ. พิจารณาพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและสอบถามการปฏิบัติจากสำนักงานคลังจังหวัดแล้ว ซึ่งยืนยันว่าเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ไม่ได้ จึงได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาคำขอให้นายผืนทราบ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบียี่ห้อและรุ่นของครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของผู้ชนะการเสนอราคา เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างงานประกวดราคาเช่าครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความใดที่หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งไม่เปิดเผย นายผืนผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียสมควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ แต่มหาวิทยาลัย พ. อาจใช้ดุลพินิจปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลอื่น ซึ่งจะรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) จึงวินิจฉัยให้มหาวิทยาลัยนเรศวรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบียี่ห้อและรุ่นของครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของผู้ชนะการเสนอราคา พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายผืน

เรื่องนี้เป็นเรื่องจัดซื้อจัดจ้างซึ่งหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนทราบอยู่แล้ว ก็ขอให้ประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ตามที่ท่านมีสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ ทารือไปได้เนะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (สค ๑๘๓/๒๕๖๑)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

บ้านผมเดือดร้อน

เรื่องนี้เป็นเรื่องใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ และปกป้องชุมชนของตนเอง ครบเลยครับ

นายขยันเป็นตัวแทนเครือข่ายสมาคมสิทธิชนริมคลอง ซึ่งปลูกสร้างที่พักอาศัยบริเวณริมคลองในพื้นที่สำนักงานเขตบางเขน อยู่มาวันหนึ่งได้รับผลกระทบจากโครงการบ้านประชารัฐริมคลองของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จึงได้มีหนังสือถึงสำนักงานเขตบางเขน ขอข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตก่อสร้างอาคารของโครงการดังกล่าว ๓ รายการคือ ๑) เอกสารการดำเนินโครงการบ้านประชารัฐริมคลอง ๒) รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ผ่านความเห็นชอบของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ๓) ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและแบบแปลน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องว่าการก่อสร้างเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ แต่สำนักงานเขตบางเขนมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิของสหกรณ์เคหสถานเพื่อที่อยู่อาศัยคลองบางบัว จำกัด ผู้รับอนุญาต และสิทธิของผู้พักอาศัย นายขยันจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สำนักงานเขตบางเขนมีหนังสือส่งเอกสารไปเพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า เอกสารรายการที่ ๑ และเอกสารประกอบเพิ่มเติม เห็นว่าการเปิดเผยอาจรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของผู้พักอาศัย และเจ้าของอาคารคัดค้านการเปิดเผย เอกสารรายการที่ ๒ มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม เรื่องนี้เปิดเผยให้ได้ เอกสารรายการที่ ๓ ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและแบบแปลน เป็นเอกสารส่วนหนึ่งของการยื่นคำขออนุญาตก่อสร้างอาคาร การเปิดเผยอาจรุกรานสิทธิของสหกรณ์เคหสถาน ฯ และผู้พักอาศัย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า เอกสารรายการที่ ๑ และเอกสารรายการที่ ๓ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ในการพิจารณาอนุญาตก่อสร้างอาคาร ไม่มีข้อความใดที่มีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และจากคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานเขตบางเขน การพิจารณาอนุญาตเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยไม่มีผลกระทบต่อการบังคับใช้กฎหมาย แต่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานเขตบางเขน ส่วนเอกสารรายการที่ ๒ เรื่องเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม เรื่องนี้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีประกาศเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๓ ว่าต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘) ซึ่งผู้ชี้แจงก็แจ้งว่าเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานเขตบางเขนเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายขยัน

ประชาชนต้องรู้กฎหมายและรู้จักใช้สิทธิของตนเอง ภาคประชาชนจะได้เข้มแข็งครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”